УДК 159.9.018.4:616.89 - 008.442.6 – 057.875

М.В. Коваленко

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ ТА ЙОГО ДИНАМІКИ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, м. Вінниця

З метою дослідження змін характеристик особистості в умовах сучасних суспільних трансформацій було досліджено феномен перфекціонізму у студентів ВНМЗ. Анонімно обстежено 275 студентів трьох факультетів: лікувального, стоматологічного, медичного факультету №2 зі спеціальності медична психологія. Для порівняльного дослідження було обрано студентів першого курсу (початковий етап навчання) та п'ятого курсу (заключний етап навчання). У ході дослідження були використані такі методи дослідження: соціально-демографічний, індивідуально-психологічний, методи математичної статистики. Для проведення аналізу феномену перфекціонізму у студентів ВНМЗ було використано опитувальник перфекціонізму А.Б. Холмогорової, Н.Г. Гаранян (2001), що дав можливість визначити загальний рівень перфекціонізму та рівень п'яти його основних параметрів. За результатами дослідження більшість студентів продемонстрували середній рівень перфекціонізму – 53,82% (148 осіб), достовірно менше було студентів з низьким або високим рівнями цього показника: 22,54% (62 особи) та 23,64% (65 осіб) відповідно. Показник рівня перфекціонізму у студентів в процесі навчання в ВНМЗ має свою динаміку. Показники перфекціонізму дівчат та хлопців у загальній групі на різних курсах чи факультетах достовірно не відрізнялися. Середнє значення рівня перфекціонізму було достовірно вищим у студентів медичного факультету №2 зі спеціальності медична психологія, ніж у студентів лікувального та стоматологічного факультетів.

Ключові слова: перфекціонізм, особистість, рівень перфекціонізму, параметри перфекціонізму, динаміка.

Аналіз сучасних тенденцій психології доводить, що перфекціонізм став важливою особистісною рисою людини. Психологічний феномен перфекціонізму є відображенням вимог сучасного суспільства до самовдосконалення особистості, формування певних якостей та рис, які сприяють більш адаптивному та ефективному існуванню і взаємодії суб'єктів соціальних стосунків [5].

Актуальність. Цінності сучасного суспільства – культ високих досягнень, успіху, процвітання, сили і стрункого тіла – закладаються з раннього дитинства. Фактично в «XXI столітті перфекціонізм став хворобою культури нашого часу» [2].

Дослідники наголошують на необхідності вивчення перфекціонізму в юнацькому віці, оскільки саме в цей період виникає найбільший ризик виникнення пов'язаних з перфекціонізмом девіацій [3].

Мета. З метою дослідження змін характеристик особистості в умовах сучасних суспільних трансформацій було досліджено феномен перфекціонізму у студентів ВНМЗ. Вивчення перфекціонізму саме у студентів-медиків є важливим у процесі формування професійних якостей майбутніх фахівців – лікарів різних спеціальностей.

Матеріали та методи дослідження

Дослідження проводили на базі Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова впродовж 2012–2013 та 2013–2014 навчальних років. У даному ВНЗ навчання характеризується високою інтенсивністю навчального процесу, поєднанням вивчення теоретичних та клінічних дисциплін, високими вимогами. Було досліджено групи студентів трьох факультетів: лікувального (ЛФ), стоматологічного (СФ), медичного факультету №2 зі спеціальності медична психологія (МПФ), які мають свою специфіку в навчальних програмах, зокрема в об'ємі вивчення психологічних дисциплін та орієнтації на широкий або вузький профіль медичної спеціальності, також враховували відомий факт, що навчання за спеціальністю психологія значною мірою обирають молоді люди, які мають психологічні бар'єри (проявляються у фрустрації, ригідності, тривозі, емоційній нестійкості, агресії), усвідомлюють їх і прагнуть вирішити з метою віднайти оптимальні умови для саморозвитку, особистісного зростання, становлення особистісної ідентичності [7].

Для порівняльного дослідження було обрано студентів першого курсу (початковий етап навчання) та п'ятого курсу (заключний етап навчання). Студенти ЛФ та МПФ навчаються в медичному ВНЗ 6 років, а студенти СФ – п'ять, тому з метою створення однорідних умов дослідження в програму для дослідження заключного етапу навчання були включені групи студентів п'ятого курсу ЛФ та МПФ.

Було анонімно обстежено 275 студентів. Серед них студентів 1 курсу було 135 осіб (49,09%), студентів 5 курсу –140 осіб (50,91%), в тому числі СФ – 107 студентів (38,90%), МПФ – 66 студентів (24,00%), ЛФ – 102 студенти (37,10%). Усіх студентів, які брали участь у дослідженні, було поділено на 6 груп: студенти 1 курсу ЛФ – 45 осіб; студенти 1 курсу СФ –54 особи; студенти 1 курсу МПФ – 36 осіб; студенти 5 курсу ЛФ – 57 осіб; студенти 5 курсу СФ – 53 особи; студенти 5 курсу МПФ – 30 осіб.

Серед учасників дослідження дівчат було 189 (68,73%), хлопців – 86 (31,27%).

Середній вік учасників дослідження становив (19,73±0,13) р., хлопці та дівчата за середнім віком достовірно не відрізнялися: середній вік хлопців був (19,51±0,24) р., дівчат – (19,84±0,16) р. 75% респондентів були у віковій категорії 18,5–20,5 років.

Серед всіх досліджуваних достовірно переважали студенти у віці 18–21 рік. У ході дослідження були використані такі методи дослідження: соціально-демографічний, індивідуально-психологічний, методи математичної статистики.

Для проведення аналізу феномену перфекціонізму у студентів ВНМЗ було використано «Опитувальник перфекціонізму» А.Б. Холмогорової, Н.Г. Гаранян (2001), який дав можливість визначити загальний рівень перфекціонізму та рівень п'яти його основних параметрів : 1) сприйняття інших людей як таких, що делегують високі очікування (при постійному порівнянні себе з іншими); 2) завищені претензії і вимоги до себе; 3) високі стандарти діяльності при орієнтації на полюс «найуспішніших»; 4) селектування інформації про власні невдачі і помилки; 5) поляризоване мислення – «все або нічого».

Загальний показник перфекціонізму визначає основну характеристику цього феномену – його рівень. Рівень перфекціонізму визначали в загальній вибірці обстежених студентів, у студентів 1 та 5 курсів, у студентів різних факультетів.

Для визначення рівня перфекціонізму всіх студентів поділили методом перцентилів на 3 групи: у 25% досліджуваних значення показника становило менше 44 балів – низький рівень, у 25–75% – 45–64 бали – середній рівень, у 75–100% – вище 65 балів – високий рівень. Отримані показники можуть бути зіставлені з даними дисертаційних досліджень М.В. Москова (2008) [6] – відповідно менше 55 балів, 56–67 балів, більше 68 балів та Н. Гаранян (2010) [1] – менше 37,5 балів, 37,5–50 балів, більше 51 бала.

Результати та їх обговорення

Середнє значення показника перфекціонізму в усій вибірці становило (54,92±0,83) балів, що відповідає середньому рівню (рис. 1).

За результатами дослідження більшість студентів продемонстрували середній рівень перфекціонізму – 53,82% (148 осіб), достовірно менше було студентів з низьким або високим рівнем – 22,54% (62 особи) та 23,64% (65 осіб) відповідно.

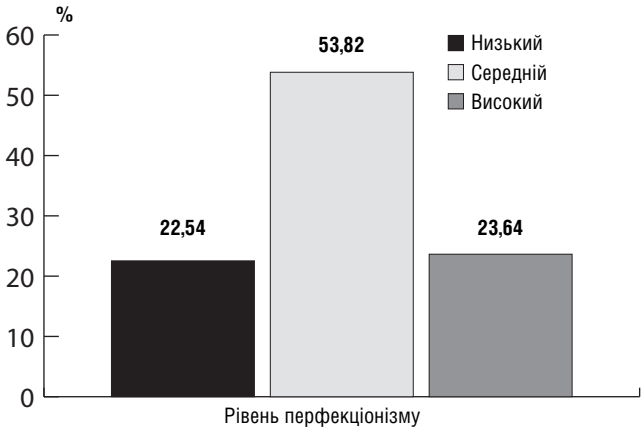

Рис. 1. Розподіл студентів ВНМЗ за рівнем перфекціонізму

*Примітка: * – різниця достовірна при p<0,01.*

Таблиця 1. Рівень перфекціонізму у студентів різних курсів та факультетів ВНМЗ (M±m)

Рівень перфекціонізму	1. ЛФ (n=102)	2. СФ (n=107)	3. МПФ (n=66)	p<0,05
Студенти 1 курсу (n=135)	57,67±1,79	54,20±1,71	68,86±1,55	p3-1 p3-2
Студенти 5 курсу (n=140)	51,04±1,79	48,85±1,88	58,30±2,90	p3-1 p3-2
p	<0,01	<0,05	<0,01	

Для дослідження динамічних тенденцій феномена перфекціонізму у студентів ВНМЗ в процесі навчання було проаналізовано рівень перфекціонізму у студентів 1 та 5 курсів різних факультетів (рис. 2, табл. 1).

Порівняння показників середнього рівня перфекціонізму у студентів 1 та 5 курсів дало можливість дослідити динаміку цього показника в процесі навчання. Рівень перфекціонізму у студентів 1 курсу виявився достовірно вищим, ніж у студентів 5 курсу (див. рис. 4). Середнє значення цього показника було достовірно вищим у студентів МПФ, ніж у студентів СФ та ЛФ. Рівні перфекціонізму у студентів ЛФ та СФ достовірно не відрізнялися.

При подальшому аналізі встановлено, що середнє значення рівня перфекціонізму серед студентів усіх факультетів було достовірно вищим у першокурсників (див. табл. 1). Як на 1, так і на 5 курсах найвищим рівень перфекціонізму був у студентів МПФ. За досліджуваним показником студенти ЛФ та СФ достовірно не відрізнялися як на 1, так і на 5 курсах.

Показник кореляції рівня перфекціонізму та статі становив R=0,04, p=0,54, тобто достовірно рівень перфекціонізму та стать не корелювали.

Результати аналізу рівня перфекціонізму з урахуванням статі представлені у таблиці 2.

Показники рівня перфекціонізму дівчат та хлопців у загальній групі, на різних курсах чи факультетах достовірно не відрізнялися. Разом з тим, у дівчат-першокурсниць загалом та з ЛФ і МПФ рівень перфекціонізму виявився достовірно вищим, ніж у дівчат-п'ятикурсниць. Серед хлопців подібної різниці не виявлено. Відмінності між показниками дівчат з різних факультетів та хлопців, як навчаються на різних факультетах, збігалися з закономірностями, виявленими у загальній когорті досліджуваних, тобто найвищі

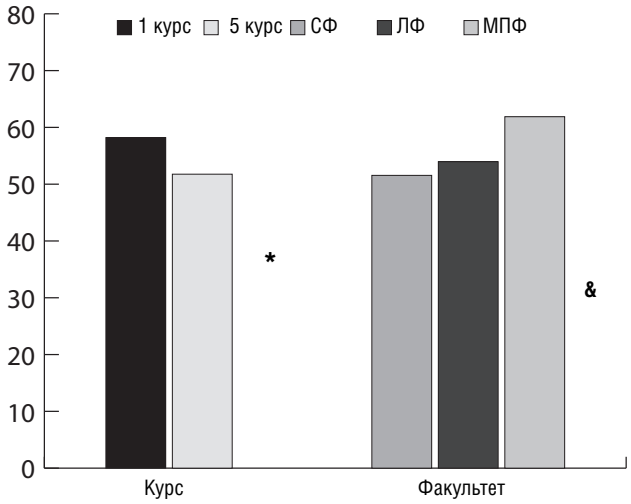

Рис. 2. Рівень перфекціонізму у студентів різних курсів та факультетів ВНМЗ

*Примітка: * – відмінності достовірні, p<0,05;*
& – відмінності достовірні при порівнянні зі студентами інших факультетів, p<0,05.

Таблиця 2. Рівень перфекціонізму у зв'язку зі статтю (M±m).

Показник	Усі (n=275)	1.ЛФ (n=102)	2.СФ (n=107)	3.МПФ(n=66)	p<0,05
1. Дівчата (n=189)	55,26±1,40	53,78±1,57	52,21±1,72	62,56±3,04	p3-1 p3-2
2. 1 курс (n=85)	59,81±1,40	58,50±2,47	56,03±2,54	65,04±1,93	p3-2
3. 5 курс (n=104)	51,55±1,39	50,38±1,87	49,63±2,25	57,36±3,38	p3-2
p<0,05	p3-1	p3-2	-	p3-2	
3. Хлопці (n=86)	54,17±1,03	54,31±2,38	50,20±2,72	61,66±1,90	p3-1 p3-2
4. 1 курс (n=50)	55,46±1,52	56,00±2,72	52,08±2,22	64,25±1,84	p3-2
5. 5 курс (n=36)	52,38±2,58	53,24±4,18	45,50±2,29	60,88±5,94	p3-2
p<0,05	–	–	–	–	

показники демонструють студенти МПФ. Таким чином, за результатами нашого дослідження статевих відмінностей у вираженості перфекціонізму не виявлено.

Проведено аналіз розподілу студентів різних курсів за рівнем перфекціонізму (рис. 3.)

Серед студентів 1 та 5 курсів достовірно переважали особи з середнім рівнем перфекціонізму – 57,04% (77 осіб) та 50,71% (71 особа) відповідно. Разом з тим, серед студентів 1 курсу осіб з високим рівнем перфекціонізму було достовірно більше – 29,63% (40 осіб), а осіб з низьким рівнем достовірно менше – 13,33% (18 осіб), ніж серед студентів 5 курсу – відповідно 17,86% (25 осіб) та 31,43% (44 особи).

Також було проведено аналіз рівня перфекціонізму серед студентів різних факультетів, дані якого представлено на рисунку 4.

Аналіз рівня перфекціонізму у студентів різних факультетів ВНМЗ показав, що серед студентів ЛФ переважали особи з середнім рівнем – 60,78% (62 особи), студентів з низьким та високим рівнем виявлено майже однакову частку – 20,59% (21 особа) та 18,63% (19 осіб) відповідно. На СФ також вірогідно переважали студенти з середнім рівнем – 50,47% (54 особи), студентів з низьким рівнем було 32,71% (35 осіб), що значимо більше, ніж студентів з високим рівнем – 16,82% (18 осіб). На МПФ студентів з середнім та високим рівнями була приблизно однакова кількість – 48,48% (32 особи) та 42,42% (28 осіб) відповідно, студентів з низьким рівнем було значимо менше – 9,10% (6 чоловік).

Аналіз груп студентів з різним рівнем перфекціонізму показав, що група з низьким рівнем була сформована

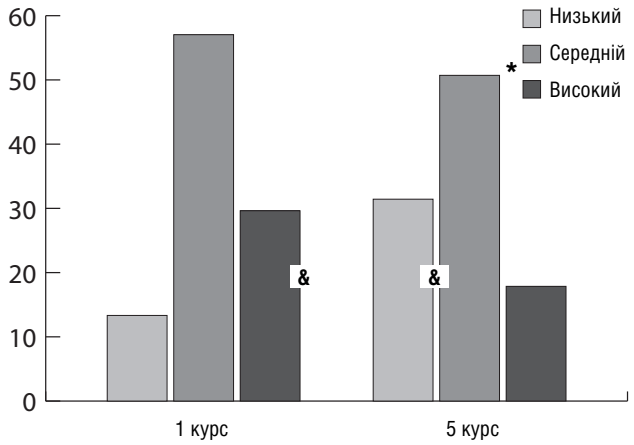

Рис. 3. Розподіл студентів різних курсів ВНМЗ за рівнем перфекціонізму.
*Примітка: * – різниця достовірна при порівнянні між студентами одного курсу, p<0,01; & – різниця достовірна при порівнянні зі студентами з різних курсів.*

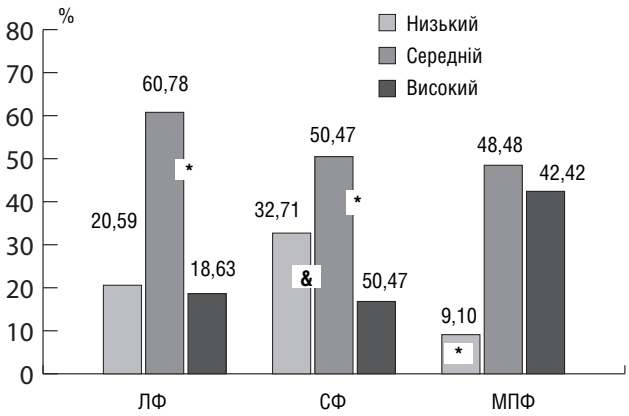

Рис. 4. Частота різних рівнів перфекціонізму у студентів різних факультетів ВНМЗ
*Примітка: * – достовірні відмінності частоти рівнів перфекціонізму у студентів одного факультету, p<0,01;*
& – відмінності достовірні при порівнянні студентів різних факультетів, p<0,05.

переважно за рахунок студентів 5 курсу (табл. 3), у групі з середнім рівнем частки студентів 1 та 5 курсів достовірно не відрізнялись, у групі з високим рівнем було достовірно більше студентів 1 курсу. Аналіз по факультетах продемонстрував, що у групі з низьким рівнем переважну більшість складали студенти СФ, у 1,5 раза менше було студентів ЛФ та найменше медичних психологів. Група з середнім рівнем перфекціонізму складалась переважно зі студентів ЛФ та СФ, студентів МПФ у цій групі виявлено достовірно менше. Серед студентів з високим рівнем перфекціонізму достовірно більшу частку склали студенти МПФ, студентів СФ та ЛФ було менше.

Серед студентів 1 курсу групу з низьким рівним перфекціонізму також формували переважно студенти СФ, студентів МПФ у цій групі не було (табл. 4). Група з середнім рівнем складалась із приблизно однакових часток студентів з ЛФ та СФ, відсоток медичних психологів був достовірно меншим. У групі з високим рівнем були відсутні достовірні відмінності за частками студентів різних факультетів. На 5 курсі група з низьким рівнем перфекціонізму складалась переважно зі студентів ЛФ та СФ, частки яких значимо не різнились, студентів МПФ було достовірно менше. У групі з середнім рівнем також були приблизно однакові частки студентів з ЛФ та СФ і достовірно менший відсоток медичних психологів. У групі з високим рівнем були відсутні достовірні відмінності при порівнянні часток студентів різних факультетів.

Встановлено, що серед студентів лікувального та стоматологічного факультетів група з низьким рівнем перфекціонізму сформована з достовірно більшої кількості студентів 5 курсу, на МПФ студентів 1 курсу у цій групі немає (табл. 5). Групи з середнім рівнем на усіх факультетах складаються з приблизно однакової кількості студентів 1 та 5 курсів. У групі з високим рівнем на ЛФ частки студентів 1 та 5 курсів також достовірно не відрізнялися, на СФ та МПФ факультеті у цій групі достовірно переважають студенти 1 курсу.

Таблиця 3. Розподіл студентів ВНМЗ у групах з різним рівнем перфекціонізму, %

Рівень	Низький (n=62)	Середній (n=148)	Високий (n=65)
1 курс (n=135)	29,03% (18)	52,03% (77)	61,54% (40)
5 курс (n=140)	70,97% (44)	47,97% (71)	38,46% (15)
p	<0,01	≥0,05	<0,05
1. ЛФ (n=102)	33,87% (21)	41,89% (62)	29,23% (19)
2. СФ (n=107)	56,45% (35)	36,49% (54)	27,26% (18)
3. МПФ (n=66)	9,68% (6)	21,61% (32)	43,08% (28)
p<0,05	p2-1 p3-1 p3-2	p3-1 p3-2	p3-1 p3-2

Таблиця 4. Розподіл студентів ВНМЗ у групах з різним рівнем перфекціонізму, %

Рівень		Низький (n=62)	Середній (n=148)	Високий (n=65)
1 курс	1.ЛФ(n=45)	22,22% (4)	38,96% (30)	27,50% (11)
	2.СФ(n=54)	77,78% (14)	36,36% (28)	30,00% (12)
	3.МПФ(n=36)	0	24,68% (19)	42,50% (17)
p<0,05		p2-1	p3-1	–
5 курс	1.ЛФ(n=57)	38,64% (17)	45,07% (32)	32,00% (8)
	2.СФ(n=53)	47,73% (21)	36,62% (26)	24,00% (6)
	3.МПФ(n=30)	13,64% (6)	18,31% (13)	44,00% (11)
p<0,05		p3-1 p3-2	p3-1 p3-2	–

Таблиця 5. Розподіл студентів ВНМЗ у групах з різним рівнем перфекціонізму, %

Рівень		Низький (n=62)	Середній (n=148)	Високий (n=65)
ЛФ	1 курс (n=45)	19,05% (4)	48,39% (30)	57,89% (11)
	5 курс (n=57)	80,95% (17)	51,62% (32)	42,11% (8)
p		<0,01	≥0,05	≥0,05
СФ	1 курс (n=54)	40,00% (14)	51,85% (28)	66,67% (12)
	5 курс (n=53)	60,00% (21)	48,15% (26)	33,33% (6)
p		<0,05	≥0,05	<0,05
МПФ	1 курс (n=37)	0	59,38% (19)	64,29% (18)
	5 курс (n=29)	100,00% (6)	40,62% (13)	35,71% (10)
p		-	≥0,05	<0,05

Висновки

1. В усій вибірці студентів ВНМЗ середнє значення показника перфекціонізму відповідало середньому рівню. Більшість студентів продемонстрували середній рівень перфекціонізму, достовірно менше було студентів з низьким або високим рівнем.

2. Показник рівня перфекціонізму у студентів в процесі навчання у ВНМЗ має свою динаміку. Середнє значення рівня перфекціонізму серед студентів усіх факультетів було достовірно вищим у першокурсників, ніж у студентів п'ятого курсу. Аналіз груп студентів з різним рівнем перфекціонізму показав, що група з низьким рівнем була сформована переважно за рахунок студентів 5 курсу, у групі з середнім рівнем частки студентів 1 та 5 курсів достовірно не відрізнялись, у групі з високим рівнем достовірно переважали студенти 1 курсу.

3. Середнє значення рівня перфекціонізму було достовірно вищим у студентів МПФ, ніж у студентів СФ та ЛФ. Рівень перфекціонізму у студентів ЛФ та СФ достовірно не відрізнявся.

4. За рівнем перфекціонізму дівчата та хлопці у загальній групі на різних курсах чи факультетах достовірно не відрізнялися. Разом з тим, у дівчат-першокурсниць загалом та з ЛФ і МПФ зокрема рівень перфекціонізму був достовірно вищим, ніж у дівчат-п'ятикурсниць. Серед хлопців подібної різниці не знайдено.

5. Аналіз рівня перфекціонізму у студентів різних факультетів ВНМЗ показав, що серед студентів ЛФ достовірно переважали особи з середнім рівнем, студентів з низьким та високим рівнем виявлено майже однакову частку. На СФ також вірогідно переважали студенти з середнім рівнем перфекціонізму, тоді як студентів з низьким рівнем було значимо більше, ніж студентів із високим рівнем. На МПФ студентів з середнім та високим рівнями перфекціонізму була приблизно однакова кількість, студентів з низьким рівнем виявилося значимо менше.

6. Аналіз по факультетах продемонстрував, що у групі з низьким рівнем перфекціонізму переважали студенти СФ, значно менше було студентів ЛФ та найменше – медичних психологів. Група з середнім рівнем перфекціонізму складалась переважно зі студентів ЛФ та СФ, студентів МПФ у цій групі виявлено достовірно менше. У групі з високим рівнем перфекціонізму достовірно більшою була частка студентів МПФ, студентів СФ та ЛФ було менше.

Список використаної літератури

1. *Гаранян Н. Г. Перфекционизм и враждебность как личностные факторы депрессивных и тревожных расстройств : дисс. на соискание ученой степени докт. псих. наук. – М., 2010. – 507 с.*
2. *Гаранян Н. Г. Перфекционизм, депрессия и тревога / Н. Г. Гаранян, А. Б. Холмогорова, Т. Ю. Юдеева // Московский психотерапевтический журнал. – 2001. – № 4. – С. 18–47.*
3. *Грачева И. И. Уровень перфекционизма и содержание идеалов личности: дис. на соискание ученой степени канд. психолог. наук : 19.00.01 / Грачева Ирина Ивановна. – М., 2006. – 210 с.*
4. *Гудименко О. В. Самоактуализация как фактор преодоления психологических барьеров у студентов-психологов в процессе профессиональной підготовки : дисс. на соискание ученой степени канд. психолог. наук / О. В. Гудименко. – Казань, ОГПУ, 2007.*
5. *Завада Т. Ю. Теоретичний аналіз перфекціонізму як психологічного феномена / Т. Ю. Завада // Проблеми сучасної психології. – 2012. – Вип. 16. – С. 367–378.*
6. *Москова М. В. Личностные факторы эмоциональной дезадаптации студентов : дисс. на соискание ученой степени канд. псих. наук / М. В. Москова. – М., 2008. – 167 с.*
7. *Смирнова П. В. Психологические характеристики становления профессиональной идентичности (на примере профессии «психолог») : автореф. дисс. на соискание ученой степени канд. психолог. наук / Смирнова П. В. – Москва, МПГУ, 2006.*
8. *Peters S. Perfectionism: different views / S. Peters – N. Y.: Pergamon, 2001. – P. 66–90.*

ИССЛЕДОВАНИЕ УРОВНЯ ПЕРФЕКЦИОНИЗМА И ЕГО ДИНАМИКИ У СТУДЕНТОВ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ МЕДИЦИНСКИХ ЗАВЕДЕНИЙ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ

М.В. Коваленко

С целью исследования изменений характеристик личности в условиях современных общественных трансформаций был исследован феномен перфекционизма студентов ВУМЗ. Анонимно обследовано 275 студентов трех факультетов: лечебного, стоматологического, медицинского факультета №2 по специальности медицинская психология. Для сравнительного исследования были выбраны студенты первого курса (начальный этап обучения) и пятого курса (заключительный этап обучения). В ходе исследования были использованы следующие методы исследования: социально-демографический, индивидуально-психологический, методы математической статистики. Для проведения анализа феномена перфекционизма у студентов ВУМЗ был использован опросник перфекционизма А.Б. Холмогоровой, Н.Г. Гаранян (2001) , который позволил определить общий уровень перфекционизма и уровень пяти его основных параметров. По результатам исследования большинство студентов продемонстрировали средний уровень перфекционизма – 53,82 % (148 человек), достоверно меньше было студентов с низким или высоким уровнем 22,54 % (62 человека) и 23,64 % (65 человек) соответственно. Показатель уровня перфекционизма у студентов в процессе обучения в ВУМЗ имеет свою динамику. По уровню перфекционизма девушки и юноши в общей группе на различных курсах или факультетах достоверно не отличались. Среднее значение уровня перфекционизма было достоверно выше у студентов медицинского факультета №2 по специальности медицинская психология, чем среди студентов лечебного и стоматологического факультетов.

Ключевые слова: перфекционизм, личность, уровень перфекционизма, параметры перфекционизма, динамика.

STUDY LEVEL PERFECTIONISM AND ITS DYNAMICS VNMU THE STUDENTS IN THE LEARNING PROCESS

M. Kovalenko

In order to study changes in the characteristics of the individual in contemporary social transformations was investigated phenomenon of perfectionism of students in medical university. Anonymously surveyed 275 students of three departments: medical, dental, medical faculty №2 in specialty medical psychology. For comparative studies were elected first–year students (the initial stage of training) and fifth year (the final stage of training) . The study used the following methods: socio-demographic, individual-psychological methods and mathematical statistics. For the analysis of the phenomenon of perfectionism was used inquirer of A.B. Kholmogorova, N.G. Garanyan (2001), which made it possible to determine the overall level of perfectionism and the level of its five main parameters. According to the survey, most students showed an average level of perfectionism 53,82% (148 people), was significantly less than students with low or high level of 22,54% (62 people) and 23,64% (65) respectively. Indicator of the level of perfectionism students in learning has its own dynamics. The average value of the level of perfectionism was significantly higher in the number of medical students in specialty medical psychology than among students of medical and dental faculty.

Key words: perfectionism, personality, level of perfectionism, perfectionism parameters, dynamics.